

S.Y.B.A. (Music) SEM – III (CBCS - 2015 Course) : WINTER - 2018

SUBJECT: RAGA & TAAL CONCEPT, YOGA & MUSIC

Day: Monday
Date: 22/10/2018

W-2018-0161

Time: 03.00 P.M. To 05.00 P.M.
Max. Marks: 30

N.B.:

- 1) Answer any **THREE** questions.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

- Q.1** a) Write in short about ten characteristics of Raga in modern times. (05)
b) What is the importance of Riyaz in music? (05)
- Q.2** a) What is 'Cultured Voice'? Write features. (05)
b) Define 'Taal' and write about Matra, Khand and Taali. (05)
- Q.3** a) Explain any two yogasanas. (05)
b) What is the importance of Vaadi and Samvaadi Swara in a Raga? (05)
- Q.4** a) What is Aashray Raga? Write the names of ten Aashray Raga with their Thaata and notes. (05)
b) Write about 'Importance of Pranayam for a music student'. (05)
- Q.5** a) What is the importance of sitting Posture in Art? (05)
b) Explain Raga Jaati according to number of notes. (05)

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

-
- प्र.१ अ) आधुनिक काळातील रागाची दहा लक्षणे थोडक्यात लिहा. (०५)
- ब) संगीतात रियाजाचे काय महत्त्व आहे? (०५)
- प्र.२ अ) संस्कारीत आवाज कशाला म्हणतात? त्याची वैशिष्ट्ये लिहा. (०५)
- ब) 'ताल' व्याख्या लिहून मात्रा, खंड आणि टाळी या संकल्पना थोडक्यात लिहा. (०५)
- प्र.३ अ) दोन योगासनांची माहिती लिहा. (०५)
- ब) रागात वादी व संवादी स्वरांचे काय महत्त्व आहे? (०५)
- प्र.४ अ) आश्रय राग कशाला म्हणतात? दहा आश्रय रागांची नावे त्यांचा थाट आणि स्वरांसह लिहा. (०५)
- ब) संगीत साधकाच्या दृष्टिने प्राणायामाचे महत्त्व लिहा. (०५)
- प्र.५ अ) कलेत शास्त्रशुध्द बैठकीचे काय महत्त्व आहे? (०५)
- ब) स्वरसंख्येप्रमाणे राग जातींचे वर्णन लिहा. (०५)

* * * *